צבי ואתרעי בן ומסר לן אודיתא

בסיעתא דשמיא

גליון

להבות אש

תורות עובדות והנהגות מרבוה"ק זיע"א

פרשת ויצא
תשפ"ז

יו"ל ע"י מערכת תורת אש דחסידי
קרעטשניף סיגעט
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

בעזהשי"ת

יו"ל ע"י

מכון תורת אש

להוצאת והפצת תורת רבוה"ק

מקרעטשניף סיגעט

פרשת ויצא

שנת ה'תשפ"ז

גליון שי"ז - שנה ח'

© כל הזכויות שמורות

להשיג את הגליון באימעיל

נא לשלוח בקשה אל

m@torasesh.com

להארות הערות ותרומות נא להתקשר

347.291.1133

מי שיש לו חידושי תורה, כתבים או
טעיפס מרבוה"ק זיע"א שלא יצאו עדיין
לאור נא לפנות למערכת, ותשוחח"ל.

מערכת קול קרעטשניף

מהנעשה והנשמע בחצרות קדשינו ובצל הקודש, דברות קודש,
הודעות, זמנים, ושמחות אנ"ש.

חוץ לארץ: 605-477-7455

ארה"ק: 077-26-12-799

שמעו ותחי נפשכם

[א]**ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה** (בראשית כח, י). וברש"י, **לא היה צריך לכתוב אלא וילך יעקב חרנה, ולמה הזכיר יציאתו, אלא מגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם, שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה, יצא משם פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה.** והנה כבר כתוב בסוף הסדרה דלעיל כי הלך יעקב לפדן ארם, ומדוע שם לא הזכיר יציאתו, ואפשר לומר על פי פשטות כי בעת שיעקב היה אצל יצחק, אינו לכבודו של יצחק לרמז שע"י יציאת יעקב מן העיר פנה הודה זיוה והדרה, ולכן לא נזכר עד כאן כי פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה.

ונבאר מדוע אכן פנה הודה זיוה והדרה אפילו שנשאר יצחק בעיר, ע"פ מה דאיתא **בפרש"י** בפרשת העקידה (בראשית כב, יז) 'כי ברך אברכך, אחת לאב אחת לבן', ויש לפרש על שני אופנים, א', שהברכה שבירך השי"ת את אברהם אבינו שיהיה 'אחת לאב ואחת לבן', דהיינו שבנו ימשיך ללכת על אותו דרך שהלך הוא, וכמו שאכן נאמר אצל יצחק 'ראינו באביך, ראינו בך' (רש"י בראשית כו, כח), שכל מה שראו אצל אברהם ראו אצל יצחק.

גם יש לפרש כמו שאני אומר תמיד על הפסוק 'זה א-לי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו' (שמות טו, ב), כי ע"פ אמת כל אחד ואחד צריך להועיל בדבר חידוש בעבודת ה', כמו שכתוב 'דור לדור ישבח מעשיך' (תהלים קמה, ד), שבכל דור יש דברים חדשים שלא היה קודם לזה, כי מתחדש רק בדור ההוא, וזהו 'זה א-לי ואנוהו', הנה זה הנוי שלי שחידשתי בעולם לפאר את שם ה', אבל כיצד יכול לדעת שאכן יש תועלת בזה, כשאינו מגרע מדרך אבות, אלא אדרבה 'אלקי אבי וארוממנהו', שמרומם את הדרך של אביו ומוסיף עליה גדרים וסייגים.

וזהו 'ראו ראינו כי היה ה' עמך', גם כל מה שראינו אצל אביך ראינו גם בך, ומלבד זאת 'ראינו כי היה ה' עמך', שאנו רואים אצלך גם דברים חדשים מה שלא ראינו אצל אביך, ובזה יש לפרש גם 'אחת לאב ואחת לבן', שיש דרך אחת לאב, ועוד דרך אחת לבן מוסיף על מה שראה אצל אביו.

וכן היה אצל יעקב אבינו, שחידש דרכים חדשים שלא היה אצל יצחק אביו, כידוע שכל אחד מהאבות היה לו מידה אחרת, ויעקב היה מידת תפארת, שהדגיש על

[א] שיעור חו"ר יום ג' ויצא תשנ"ו.

לימוד התורה, ועל מידת האמת, - ולכן הועמד בבית לבן הרשע מקור השקר, כי ירידות צריכים להביא עליות, ולולא שיהיו לאדם ירידות אין יכול להיות לו עליות, כי מי שהדרך ישר לפניו אינו מתאמץ לעלות, ומה שיעקב אבינו היה אצל לבן עזר לו לעבוד על מידת האמת ביתר שאת, - וכל זה היה כוחו של יעקב אבינו דוקא, ולכן כשיצא מן העיר פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה, כי כל צדיק לפי ערכו משרה את בחינתו על מקומו.

הרה"ק ר' ישכר דוב מבעלזא זי"ע שלח לדודי **הרה"ק ר' ישראל יעקב מחוסט** זי"ע, שלח האם לעקור מבית מגוריו ממונקאטש, בשביל איזה מחלוקת שהיה בעיר, וענה שאינו רוצה להתערב, ושלח לו עוד שהוא רוצה שבנו של הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע יגיד לו כדת מה לעשות, וענה לו ר' ישראל יעקב, כי בעלזא ישאר בעלזא בכל מקום שיהא נמצא שם.

וזהו 'ויחן את פני העיר', שבכל מקום שהגיע יעקב אבינו חונן את הודו וזיוו בעיר ההיא, כי יעקב אבינו בכל מקום שהיה היה יעקב, כי רק על המקום שפנה ממנו שם נעשה רושם במקום שעזב, אבל הוא עצמו נשאר יעקב בכל מקום שהגיע.

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. זקה"ק זי"ע פירש תיבת 'חרנה' ע"פ פרש"י בסוף פרשת נח, על 'וימת תרח בחרן', שהנו"ן הפוכה לומר לך עד אברם היה חרון אף של מקום, כן היה כאן כאשר יצא והופיע עבודת הקודש של יעקב אבינו הלך ונסתלק החרון אף.

ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא (פסוק יא). **זקה"ק** זי"ע אמר כי אבנים פירושם אותיות כדאיתא בספר יצירה, וכשיעקב אבינו עמד לשכב לקח את אותיות שם הוי"ה ב"ה ואותיות של שמו ושילבם, כמו שכ' לשלב שמו עם אותיות נשמה בקידוש לבנה, וכן איתא שיש לכוון בבוקר בעת קומו באמירת 'מודה אני' לשלב אותיות נשמה עם שמו, ולצייר לפניו מעמד הר סיני, וכך 'וישכב במקום ההוא', ומי שעומד לשכב באופן זה חולם חלומות של נבואה, 'ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וגו", וכשמקיץ משנתו והנה ה' נצב עליו, ועל דרך זה הולך כל סדר יומו.

ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה (פסוק יב). מתאמר בשם צדיקים, כי 'סלם' בגימטריא 'ממון', דהנה ממון הוא דבר **המוצב ארצה** כי זהו דבר פחות ביותר, אבל **וראשו מגיע השמימה**, כי אם עושים בזה מעשים טובים אפשר להגיע בזה לדברים נשגבים ביותר.

והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו. אם מלאכי אלקים יהיו עולים או יורדים תלוי 'בו', שכל אחד ואחד גורם זאת ע"י מעשיו.

הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך. והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה (פסוק יג-יד). וברש"י, **קיפל הקב"ה כל ארץ ישראל תחתיו.** ידוע שהענין שצריך האדם לעשות נסיעות הוא כדי לתקן את הניצוצות הקדושים שפזורים באותם מקומות, אבל איתא בשם צדיקים שאם יושבים ולומדים אין צריך ליסע לשום מקום, כי כל הניצוצות"ק מתקבצים ובאים אליו, וכן באכילה שצריך בה לתקן הניצוצות"ק הטמונים במאכל, אם זוכים מתקבצים כל הניצוצות"ק במעט הכפות שאוכל, ואפשר לו לתקן במיעוט אכילה מה שאחרים מתקנים בהרבה.

וזהו 'קיפל הקב"ה כל ארץ ישראל תחתיו', שלא היה צריך ללכת לשום מקום כאברהם אבינו שכתוב בו 'וילך למסעיו' (לעיל יג, ג), אלא היה יכול להישאר במקום שהוא שוכב עליו ואינו צריך לעשות שום פעולה, ומשם **'ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה'.**

ולזאת אפשר לזכות ע"י לימוד התורה, כי אם יושבים ולומדים לא צריך עוד לעשות שום דבר, כי דברי תורה נחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים, וכשלומדים לא חסר כלום, וכשלא חסר אפשר שיהיה לו הכל.

כמו שפירש זקני **הרבי ר' מרדכי'לע** זי"ע את מאמר רז"ל 'לוו עלי ואני פורע' (ביצה טו:), לוו מלשון חיבור ודביקות, התלוו אלי ואני כבר אגלה אתכם, שמי שמתלווה אל הש"י, העולם נוסעים אליו ממילא, וכמו שהיה אצל **הרה"ק ר' שלום מבעלזא** זי"ע שלא היה צריך לנסוע, אלא הוא ישב על מקומו והעולם התחילו לנסוע אליו ממילא.

והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשיבותיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך וגו' (פסוק טו). כשמברכים אדם אין די לומר לו ברכה כללית אלא צריך לברך אותו בפרטיות, על כל דבר שצריך ישועה, ויעקב היה צריך לשמירה ולשוב אל ביתו, וגם היה צריך שלא להיות נעזב בינתיים על הדרך, ובירכו ה' בכל פרט ופרט.

ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי (פסוק טז). ובמדרש 'ויקץ יעקב ממשנתו'. ויש לומר על דרך דאיתא בגמרא (שבת יא.) שחברים העוסקים בתורה פטורים מתפילה, והנה כל אותם שנים ישב יעקב אבינו ולמד יומם ולילה, נמצא שאז לא היה מתפלל, אך עתה תיקן תפילת ערבית, ואמר **'אכן יש ה'**, שעד עתה ידעתי שרק ע"י לימוד התורה אפשר להתקשר אל השי"ת, וכאן אני רואה כי אפשר להיות 'ויפגע במקום', שגם ע"י תפילה אפשר להתדבק בהשי"ת, ולא כפי

שסבר עד עתה שאפשר רק ע"י תורה.

אמרתי איזה דבר גבוה שצריך הרבה סייעתא דשמיא לזכות לזה, איתא כי מי שנדמה לו שהוא לומד תורה לשמה רבי מאיר מכחישו, כי הרי 'רבי מאיר אומר כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה' (אבות פ"ו מ"א), והיכן הם הדברים הרבה, והסימן אם לומד באמת תורה לשמה הוא על פי דברי הרמב"ם שאומר כי תכלית הידיעה שנדע שלא נדע.

וביאור הדבר הוא, שאם אדם לומד ורואה איזה חידוש בתוספות או בשאר מפרשים או איזה דיבור של חסידות חדש וכדומה, יש לו שני אופנים מה לחשוב אז, יכול לחשוב כי הנה יודע אני עוד תוספות ועוד דיבור נאה, ויש מחשבה היפך מזה, הנה רואה אני שאיני יודע מאומה, כי הרי עד עתה לא ידעתי כלל שיש מאמר חז"ל זה או שיש תוספות או דיבור זה, ותלוי בזה, שאם לומד תורה לשמה אזי מגיע לתכלית הידיעה שנדע שלא נדע, ואז מתברר לו שאינו יודע מאומה, ואם לא הוא מרגיש שהוא יודע כבר איזה דבר, וזהו סימן אם לומד האדם תורה לשמה, שאם חושב כי איננו יודע עדיין זהו סימן שלומד תורה לשמה, ואם חושב להיפך זהו סימן שאינו לשמה, ובה הוא יכול לדעת אם הוא לומד לשמה או לא.

וכמו שאמרנו בשבת שמי שיש לו מנה רוצה מאתיים, והסימן שבה אדם יודע שהוא לומד ומתפלל ושומר שבת כראוי, אם הוא מרגיש שחסר לו עדיין ועוד לא הגיע למה שצריך להגיע, כי אם הוא מרגיש שהגיע למקום שחפץ זהו סימן שאין לו כלום, כי מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, ואם אינו רוצה מאתיים זהו סימן שאין לו גם מנה.

ואמרתי כי זהו מרומז בתורה, **'ויקץ יעקב משנתו', ממשנתו**, **'ויאמר אכן יש ה'**, כיצד יודעים שאכן יש ה' במקום משנתו ולמד תורה לשמה, אם **'ואנכי לא ידעתי'**, שאומר הנה לא ידעתי כל מה שלמדתי עכשיו, זהו סימן שיש ה' במקום הזה.

איתא שבעת השינה הנשמה עולה למעלה בעולמות העליונים, וקודם עוברים בג' מקומות של חשכות, ואם יש לה כוח לעמוד היא זוכה לעלות להיכלי הקדושה, וכשזוכה להגיע להיכלי הקדושה זוכה ללמוד תורה, ואם לא זוכה, מביא התניא **בלקוטי אמרים** (פכ"ט) שהחיצונים תופסים בנשמה, כמו לאחר מאה ועשרים שנה שצריך לעשות כל השמירות שלא יאחזו בה החיצונים, ואם הנשמה עולה למעלה להיכלי הקדושה ולומדת תורה, אזי כשמקיץ ממשנתו אומר 'אכן יש ה' במקום הזה' כי משם הוא מגיע.

וירא ויאמר (פסוק יז). איתא שצריכים להיות בפחד קודם שמוציאים שם שמים בפיו ולא

בשעת האמירה, וכן בכל דיבור שמוציאים מהפה צריך להתיירא קודם ואח"כ לומר, כדאיתא בספר חסידים 'יכלכל דבריו במשפט' שקודם כל דיבור צריך לשקול דבריו אם לומר והאיך לומר, וכ"ש דיבורי קדושה שצריך להתיירא קודם הדיבור.

וכ"ה בפני יהושע בברכות, שמה שאיתא בטור שצדיקים הגיעו קודם התפילה להתפשטות הגשמיות, זה היה דוקא קודם התפילה, אבל בשעת התפילה אי אפשר להיות התפשטות הגשמיות, שהרי צריך לכוון בפירוש המילות ולשאול צרכיו כעבד המבקש פרס מרבו, אלא קודם התפילה אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש והכנעה, ולשעבד המחשבה לעבודת הבורא עד שיידע לפני מי הוא עומד להתפלל.

וירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים. ע"ד שאמרנו שאבנים נקראים אותיות כדאיתא בספר יצירה, וזהו מה שאמר כל אבן 'עלי יניח צדיק ראשי', דהיינו שכל אות רוצה שבאמירתו יכוונו בשלימות, כי לפעמים אומר האדם שני קאפיטלעך בחטף ונשארו אותיותיה בלא חיות.

והנה בית המקדש שעתיד להתגלות נבנה ע"י אותיות התורה והתפילה של בני ישראל כדאיתא, והם האבנים שבהם נבנה בית המקדש למעלה, והאבן הזאת היא האבן השתיה שבו יבנה בית המקדש שעתיד להתגלות כדאיתא בזוה"ק (פרשת נח), ואיתא בגמרא 'לא כאברהם שקראו הר ולא כיצחק שקראו מקום אלא כיעקב שקראו בית' (פסחים פח.), ומבואר בספרים כי כל אחד מהאבות מרומז כנגד בית אחד, ויעקב הוא כנגד בית השלישי שהוא הבית הנכון.

על כן אמר יעקב **'מה נורא המקום הזה'**, וכיוון על מקום אבן השתיה, **'אין זה כי אם בית אלקים'**, שבית זה יהיה בית אלקים שיתגלה מלמעלה ע"י השי"ת, מקדש ה' כוננו ידיך, ועד אז יהיה זה רק שער השמים, כי בית אלקים הנכון ירד ע"י האותיות שנעשה בהם אבן השתיה.

וישכם יעקב בבוקר (פסוק יח). שמעתי לספר על בעל **האמרי אמת** זי"ע, שכל יום היה מביא לו המשמש כוס קאווע בשעה שש בבוקר, ויום אחד היה בחתונה ושב לביתו לפנות בוקר, ובאותו יום איחר המשמש להביא הקאווע, ושאל אותו האמרי אמת מדוע לא הביא בשעה הרגילה, וענה, כי יודע הוא שהרבי שב לביתו לפנות בוקר והבין שלא יוכל להשכים כבכל יום, תמה האמרי אמת, וכי מה שייך דבר אחד לשני.

וכן מצינו אצל יעקב אבינו שהיה ער י"ד שנים בבית עבר, ולכאורה היה צריך עכשיו קצת למצוא מנוחה לנפשו, אך לא כן עשה, אלא 'וישכם יעקב בבוקר'.

אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך (פסוק כ). אין קוראים אבות אלא לשלושה, כי שלושה אלו סיגל כל אחד דרך לעצמו ולא המשיך רק את כוחו של אביו, אברהם אבינו חסד, יצחק גבורה, יעקב תפארת, לכן נקראים הם בשם אבות, וזהו **'אם יהיה אלקים 'עמדי' ושמרני בדרך הזה אשר 'אנכי' הולך'**, רצ"ל ענין הדרך שסיגל לעצמו יצליח בה.

ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש. זקני **הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע** הקשה, מדוע היה הכתוב צריך לומר 'לחם לאכול ובגד ללבוש', האם איני יודע כי לחם הוא לאכול ובגד הוא ללבוש, אלא שאם יש לאדם לחם רק כדי צרכי עצמו אין זה נקרא פרנסה, אלא 'ונתן לי לחם' שאוכל לתת לאחרים 'לאכול', 'ובגד' לתת לאחרים 'ללבוש'.

ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלקים (פסוק כא). תמיד צריך להיות שני הדברים יחד, מחד גיסא לא להתפעל ממה שעשה בעצמו אלא תמיד לדעת שצריך להמשיך על הדרכים הראשונות, **'ושבתי בשלום אל בית אבי'**, ומאידך גיסא לא לחשוב שאי אפשר לעשות לבדו גם כן, אלא **'והיה ה' לי לאלקים'**, להוסיף לעצמו דרכים בעבודת ה' לפי הצורך.

וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך (פסוק כב). איתא בגמרא (סנהדרין כו:) מחשבה מועלת אפילו לדברי תורה, (פרש"י, מחשבה שאדם מחשב כך וכך אעשה, כך וכך תעלה בידי, מועלת להשבית הדבר שאין מחשבתו מתקיימת, אפילו לדבר תורה, כגון האומר עד יום פלוני אסיים כך וכך מסכתות בגירסא) אבל במעשר הרי כתוב 'ובחנוני נא בזאת', על כן מותר לומר שאם יעזור לי ה' אתן חומש לצדקה.

היה חסיד אחד ושמו היה ר' שמואל פרץ'ס, שבזמן המלחמה היה יושב בקרעטשניף, וסיפר **לזקה"ק זי"ע** כי בדידיה הוה עובדא, שהגיע פעם לשולה"ט של זקני הרבי **ר' מרדכי'לע** זי"ע, ובנדבורנא לא הכניסו אנשים לקידוש אלא אח"כ בעת הטיש, ואמר לו זקני הרבי ר' מרדכי'לע כי בעת שלקח את הכוס של קידוש לידיו, התבוננתי בין כל הבתים של מקורביי, וגם אצלך הייתי, וראיתי שהיה לך מריבה עם אשתך, תדע שהיא צדקה ולא אתה, וגם אמר לה את תוכן דבריהם.

שהיה מונח בחדר כלי שלתוכו נוטלים את הידים, והוא היה בעל השגה מכובד, ואמר שכלי כזה אינו ראוי שיעמוד בחדר בשעת קידוש, והיא אמרה שקשה לה מאוד לטלטל את הכלי ואין שום סיבה להוציאו מהחדר, ומאז נעשה ר' שמואל מחסידיו הנלהבים של הרבי ר' מרדכי'לע, באמרו, אם הוא עומד תחת חלונותיי ושומע כל מה שאני מדבר אין לי ברירה ואני מוכרח

להיות חסיד שלו.

וזהו דבר מופלא מאוד שנכנס אל כל בתי מקורביו קודם קידוש, והתבונן בכל בית את הנעשה שם ואיזה ישועה כל אחד צריך, ופעל להם ישועה בקידוש, והיו הם מאות אנשים, כי לנדבורנא נסעו אנשים רבים מאוד, והרחיק בכוח את האנשים שהגיעו אליו ע"י שלא היו יכולים לעמוד בזמנים שלו, שנכנס מאוחר לתפילה וכדומה, וסיפרו כי בין לעמבערג לסטאניסלאב היו כחמישים עיירות, ומכל עבר ראו את הדרכים עמוסות באנשים, וכשנשאלו להיכן הם נוסעים, אמרו לצדיק מנדבורנא.

פעם נכנס אצלו יהודי אחד לקו"פ ונתן לו כוס יין, ואמר לו, הרי בליל הסדר נרדמת לפני הכוס הרביעי, לכן אני נותן לך עתה כוס שתשתה אותו במקום הכוס הרביעי, כי בשעת הסדר היה מהלך בין כל ערי ישראל.

ויפגע במקום וילן שם וגו' וישכב במקום ההוא (בראשית כח, יא). ברענגט רש"י אראפ פון מדרש, באותו מקום שכב, אבל ארבע עשרה שנים ששימש בבית עבר, לא שכב בלילה שהיה עוסק בתורה.

לכאורה דארף מען צו פארשטיין, פארוואס דארף דאס די תורה צו פארציילן, איז דען דא א הוה אמינא אז יעקב אבינו איז יא געשלאפן, אזוי ווי א צווייטער פשוט'ער מענטש, אז די תורה דארף פון דעם ארויסדרינגען אז ער איז נישט געשלאפן נאר געלערנט תורה.

דאס זעלבע איז אויך שווער ביי דוד המלך, עס שטייט אין מדרש (ויקרא רבה ל"ה) אז דוד המלך האט געזאגט, רבונו של עולם בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר, למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, הה"ד (תהלים קיט, נט) ואשיבה רגלי אל עדותיך. איז אויך שווער צו פארשטיין, איז דען דא א הוה אמינא חלילה, אז דוד המלך האט נישט געוואלט גיין לערנען אין בית המדרש, דעמאלטס וואס דארף דאס דוד המלך צו זאגן?

קען מען זאגן פשט, לויט ווי עס שטייט אין די גמרא (בבא בתרא עח:), אויפ'ן פסוק (במדבר כא, כז) על כן יאמרו המושלים באו חשבון, מאי דכתיב על כן יאמרו המושלים בואו חשבון, 'המושלים' אלו המושלים ביצרם, 'בואו חשבון' בואו ונחשוב חשבונו של עולם, הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עבירה כנגד הפסדה, ע"כ.

דארף מען דאך לכאורה צו פארשטיין, די מענטשן וואס זענען שטענדיג מושלים ביצר, זיי טוען דאך נישט קיין שלעכטס קיינמאל, ווייל אדער לערנען זיי, אדער דאווענען זיי, אדער זיצט מען אין א דביקות וכדומה, איז פארוואס דארף אזא איינער חשבונות? נאר די תורה וויל אונז דא לאזן הערן א הוראה, אז וויאזוי זענען זיי צוגעקומען צו זיין מושלים ביצרם, דאס איז נאר ווייל זיי האבן געמאכט חשבונות, ווייל טאמער וואלט מען נישט געפירט קיין חשבון, דעמאלטס וואלט מען נישט געקענט זיין קיין מושל ביצרו, און ויבאלד מען האט יא געפירט א חשבון, אויף יעדע מחשבה, אויף יעדען דיבור, און אויף יעדע מעשה, - און מען איז נישט געווען, אזוי ווי דער וואס רעדט זיך איין, אז ער וויל טאקע ווערן א ירא שמים, צי ער וויל ענדיגן ש"ס אין דעם יאר, אבער ער וויל אויך אין די זעלבע צייט, רייכערן ציגארעטליך און רעדן פאליטיק, און אזוי וויל ער ווערן א ירא שמים און א תלמיד חכם -, זיי האבן זוכה געווען צו לעבן מיט א חשבון, פאר

דעם זענען זיי טאקע מושלים ביצרם, דאס קען זיין פשט אין די גמרא, על כן יאמרו המושלים, וויאזוי זענען זיי געווארן מושלים ביצרם, ווייל באו חשבון, זיי לעבן כסדר מיט א חשבון, און פאר דעם קענען זיי זיין מושלים ביצרם.

די זעלבע בחינה קען מען אויך דא זאגן, ווייל ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא (תענית ט.), אלעס וואס שטייט אין די תורה און אין די מדרשים, און אלע מעשיות אפילו, וואס מען פארציילט נאך פון צדיקים, איז אלעס תורה, די תורה דארף צו זיין א עסק, אז פון יעדע זאך וואס שטייט אין די תורה, דארף מען זיך עפעס ארויסלערנען פון דעם, עס איז נישט קיין סתם מעשיות ח"ו, נאר די תורה איז א נצחיות.

ממילא קען מען זאגן, אז די תורה האט אונז געווואלט לערנען, אז מען זאל וויסן, פארוואס איז יעקב אבינו טאקע נישט געשלאפן, די י"ד שנים בבית עבר, און פארוואס איז דוד המלך יא אריין געגאנגען אין בית המדרש לערנען, אנשטאט צו גיין אויף סתם אנדערע פלעצער, ווייל זיי האבן געלעבט מיט 'חשבונות'! זיי האבן ביידע געטראכט דאס זעלבע, "וואס וועט זיין אז איך וועל יא גיין אין בית המדרש, זיצן און לערנען גאנצע טעג און נעכט, וויאזוי וועל איך דעמאלטס אויסזען, און צו וואס וועל איך דעמאלטס זוכה זיין. און פארקערט, וואס וועט זיין אז איך וועל נישט לערנען, וויאזוי וועל איך דעמאלטס אויסזען", און וויבאלד זיי האבן געמאכט אזעלכע 'חשבונות' איז אויפגעוואקסן א יעקב אבינו און א דוד המלך.

מען זאל דאס צונעמען אויף קליין געלט, אזוי ווי מען רופט דאס 'אויסשמועסן', א בחור אדער א יונגערמאן וואס זיצט אין א ישיבה, אדער לערנט אין א כולל. און קוקט כסדר אויפ'ן זייגער, דער זייגער גייט אים אויף די 'נערוון'... ער וואלט שוין קוים, וועט עס ווערט שוין איינס אזייגער, וועט ווערט שוין אכט אזייגער, וועט וועט מען שוין קענען גיין עסן צי שלאפן, און אזוי גייט דורך א גאנצער זמן, א יאר, און פינעף יאר וכו', און למעשה צום סוף זעט ער זיך מיט גארנישט נעבעך, ער וועט זיך נאך דארפן פארענטפערן, וועט מען וועט אים פרעגן ביים בי"ד של מעלה, אויף יעדע רגע, און אויף יעדע מינוט וואס ער איז געגאנגען ליידיג רח"ל.

און אין די זעלבע צייט, האט א צווייטער יא אויסגעניצט א יעדע מינוט און א יעדע שעה, יעדן טאג און יעדע וואך, אזוי אז וועט עס איז אדורך געגאנגען בערך פינעף יאר, דערזעט ער זיך מיט דריי הונדערט בלאט גמרא מיט תוספות אויף אויסנווייניג, און אדורך געלערנט א פופציג זעכציג חסידישע ספרים, און אזא בחור צי אזא יונגערמאן האט עפעס, ער האט זיך עפעס קונה געווען, פארוואס? ווייל ער האט זיך געמאכט א 'חשבון' הנפש, "וואס וועט זיין אויב איך וועל נאכגיין די עולם הזה, וואס וועט זיין ווייטער, איך וועל דאך אויסזען

חלילה ווי דער 'ליידיג - גייער', אבער אויב איך וועל יא גיין אין בית המדרש, זיצן און לערנען בהתמדה, דעמאלטס וועט עפעס ווערן פון מיר".

דאס לערנט מען זיך פון הייליגן יעקב אבינו, און פון הייליגן דוד המלך, אז נאר אזוי קען מען אנקומען, די תורה הק' האט נישט געווואלט סתם זאגן, אז זיי זענען געזעסן און געלערנט, דאס איז דאך א פשטות, נאר די תורה הק' וויל אונז לערנען א זאך, וואס איז אונז נוגע, א דרך אויך פאר אונז צו וויסן, אז מען זאל זעהן וויאזוי זיי זענען צו געקומען, וויבאלד זיי האבן געטראכט, "וואס גייט שוין זיין אויב איך וועל גיין 'למקום פלוני', צי וואס גייט שוין זיין, אויב איך וועל נישט אויף זיין ביינאכט און לערנען, וועט דאך גארנישט ווערן פון מיר, און וויייטער דאס פארקערטע", דאס איז א וויכטיגער לימוד פאר אונז, אז מיט אזעלכע חשבונות קען מען אנקומען.

און אז מען זעט, וויאזוי דער הייליגער רבי ר' אלימלך זי"ע, האט זיך געטרויט צו מאכן דעם 'יהי רצון', וואו עס זאל דארט שטיין, וממדריגה למדריגה תעלנו, שנזכה לבוא למעלת אבותינו הקדושים 'אברהם יצחק ויעקב', פארשטייט זיך אליין, אז דאס גייט נישט אָן אויף אזא אופן, אז מען וועט ווערן ממש אברהם יצחק ויעקב, נאר מען בעט, שנזכה לבוא למעלת אבותינו, אז מען זאל כאטש אנקומען, אויף די דרכים פון אונזערע עלטערן, אז מען זאל פראבירן צו טון אזוי ווי זיי האבן געטון. אזוי ווי איך טייטש אלעמאל, מתי יגיע מעש"י למעש"י אבותי (תדא"ר כה), אז אונזערע מעשי"ם זאלן כאטש צוקומען, צו די מעשי"ם פון אונזערע עלטערן, דאס מיינט אז אויב מען זעט ווי זיי האבן זיך אויפגעפירט, דעמאלטס קען מען זיך אפלערנען פון זיי, אויך אזוי צו טון, און אזוי קען מען אנקומען.

אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים. ביי יעדע זאך וואס א מענטש טוט, דארף ער קודם צו טראכטן **אין זה כי אם בית אלקים**, דאס הייסט, אז ווען איינער גייט צו צום לערנען, און צו פארשטיין א פשט אין א תוספות, דארף ער וויסן, אז פאר דעם איז ער באשאפן געווארן, צו פארשטיין 'דעם' פשט. צי ווען מען זאגט הללו קל בקדשו וכו', זאל מען טראכטן, אז פאר דעם איז מען באשאפן געווארן. אזוי אויך אויף צו זאגן כל מקדש שביעי וכו' פרייטאג צונאכטס, אויף דעם איז מען באשאפן געווארן. אזוי ביי יעדן ווארט תורה, און ביי יעדן וואָרט פון דאוונען, דארף א איד צו טראכטן **אין זה כי אם בית אלקים**! און אזוי אויך ביי יעדע זאך וואס א איד טוט, דארף ער צו טראכטן, אז 'דאס' איז דאס גאנצע לעבן זיינע. **וזה שער השמים**, אזוי קומט מען אָן, אויב מען טראכט אזוי כסדר.

שיחו"ק בסעודת מלוה מלכה פר' ויצא תשנ"ח לפ"ק

זקני אבי אמי היה אב"ד קרעטשניף, ואחיו היה אב"ד נאראל והיה חסיד בעלזא, וגם זקני הק' היה במקורו חסיד בעלזא, כי קודם שהיה חתן **הרה"ק ר' אברהם אהרן מקאלבסוב** זי"ע בנו של הייטב לב ישב אצל **הרה"ק ר' יהושע מבעלזא זי"ע**, ואח"כ ישב קעסט כמה שנים אצל זקינו הייטב לב ומשם נסע אל הרה"ק מצאנז זי"ע.

ופעם הגיע אחיו אב"ד נאראל לקרעטשניף, ואמר לאחיו שהוא רוצה לנסוע על שבת אל הרה"ק מבעלזא זי"ע כי נופל במוחו איזה מחשבה שאינה רצויה ורוצה להיפטר ממנה, וביקש מאחיו שיצטרף אליו בנסיעה, ואכן זקני הק' נסע איתו, ועל הדרך אמר זקני הק' לאחיו מנאראל, אתה תראה שהרה"ק מבעלזא ידבר בשבת מעניין קדש עצמך במותר לך.

על הדרך הצטנן אב"ד נאראל והיו לו כאבים גדולים בכתפיו, והבין שלא יוכל להישאר על כל הטיש, אבל על שמיעת 'שלום עליכם' מפי הרה"ק מבעלזא לא רצה לוותר למרות מכאוביו, וביקש מהמשמש שלא יושיבו אצל השולחן כנהוג אלא יעמוד מן הצד וישמע משם 'שלום עליכם' ואח"כ יפרוש למנוחה כי הוא בעל יסורים, וסיפר כי כשהרה"ק מבעלזא התחיל שלום עליכם הרגיש כמו שעוברים ב'ביגל אייזן' על כתפיו ונעלמו כל מכאוביו.

היום חשבתי על עובדא זו בעת הבדלה, כי היו לי מכאובים, ואמרתי אם הרה"ק מהר"י מבעלזא היה יכול לכבוש החולי ע"י אמירת 'שלום עליכם', גם הבדלה יכול לעשות כן, ואכן ב"ה אחר הבדלה עברו המכאובים ממש לגמרי.

הרה"ק ר' יהודה צבי מראזלא זי"ע, חתנו ובן אחיו של העטרת צבי, היה אומר בבדיחותא, כי לראשונה כאשר אדם נתן לו מטבע, שרף לו המטבע כ"כ שזה עשה לו חור בידו, כי האם ראוי הוא לקחת כסף מבני אדם וכי הוא רבי, ומאז והלאה כל העת ממלאים את החור ועדיין לא נתמלא...

זקה"ק זי"ע כשהיה מדבר מאת הרה"ק מראזלא היה אומר, כשהיה לו לפנות בוקר טוב היה שומע את המלאכים אומרים שירה.

היה לו זכיה לראות ולשמוע את משה רבינו ורבן שמעון בר יוחאי. וגופא דעובדא הוה, שפעם נסע יחד עם העטרת צבי לכפר אחד

על שבת, ולא ערך שם העטרת צבי את שולחנו, אלא אכל את הסעודה ותיכף ומיד הסתגר בחדר והתיישב ללמוד, וחתנו הרה"ק מראזלא נשאר בחוץ, ובאמצע הלילה שמע כי כמה אנשים יושבים ולומדים יחד, וידע שלא נכנס שם אדם, כי הוא עצמו עמד על הפתח לשמור שלא יכנס שום אדם.

בסעודה שלישית ישב העטרת צבי עם הקהל ונשא את מדברותיו בענייני קבלה כמנהגו, ואמר מאמר מספר הזוהר, ואמר, אני אמרתי כך פשט בדברי הזוהר, ומשה רבינו אמר כך פשט, ורבן שמעון בר יוחאי אמר כך פשט, ובמתיבתא דרקיעא הסכימו לפשט שאמרתי.

זקני הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע היה מחלק שום, ופעם חטף ילד קטן שום ולא הבין מה זאת, ואכל ממנו וכמובן ששרף לו בפה, ופנה ואמר לאביו, 'אבא, השום קדוש מאוד אבל הוא חריף מאוד'..., אפילו נער היה יכול להבין כי השום של הרבי ר' מרדכי'לע קדוש מאוד.

אמרתי פעם על מה שאמרו חז"ל (שבת קיב:) 'אם ראשונים בני מלאכים, אנו בני אנשים, ואם ראשונים בני אנשים, אנו כחמורים', - ושוב מצאתיו כתוב, - שהפי' הוא, אם אנו עדיין יודעים שראשונים הם כמלאכים אזי אנו כבני אדם, אך אם אנו סבורים שהראשונים כבני אדם, אזי אנו נכללים במה שקראנו בפרשת השבוע 'גמלים וחמורים' (בראשית ל, מג).

'**גמלים** וחמורים' פירושו כי השי"ת גומל לנו חסד שאפשר לנו להחמיר על עצמנו.

איתא בתנא דבי אליהו (אליהו זוטא פט"ז) כי המלווה את חבירו ד' אמות שוב אינו ניזוק, אם כן במוצאי שבת כשמלווים את המלכה וודאי שהוא זמן שאפשר לפעול כל הישועות.

כשאומרים בקידוש 'זכרון למעשה בראשית' יש לכוון להזכיר לפני ה' כביכול שהוא ברא את העולם להיטיב.

תלמידי הבעש"ט הק' ישבו יחד בשמחת נישואין, והכריז כל אחד כמה הוא נותן כדרשה געשאנק, אחד הכריז שהוא נותן אחוזת פריץ פלוני, והשני הכריז שנותן אחוזה של פריץ פלוני, וכדבריהם כן היה.

שיחות חיזוק לבחורים יום ד' פרשת ויצא תשנ"ז לפ"ק

בישיבת תורת חסד

בטור (או"ח סי' רפה) כתב, וצריך ליזהר להשלים הפרשה עם הציבור, דאמר רב הונא בריה דרב יהושע א"ר יונה א"ר אמי, לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום אפילו עטרות ודיבון, וכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו.

בדרך כלל הטור מביא רק פסקי הלכות בלא מקורות, ורק הבית יוסף הוא מביא את מקור הדין בש"ס ופוסקים, אך כאן הטור עצמו מביא את מקור ההלכה מדברי הגמרא, כי רצה לדקדק בלשון 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו', שלא יעביר הסדרה רק כשיש לו פנאי, ופעם יאמר שמו"ת בלילה, ופעם ביום, ופעם בליל שבת, אלא מזהיר הטור שיקבע לו עת להשלים פרשיותיו עם הציבור, וזהו 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור', ולא פעמים כך ופעמים כך.

יש ספר **אור צדיקים** שחיברו הרה"ק **ר' מאיר פאפארוש** תלמידו של האר"י הק' מח"ס אור הישר, -ובילדותי הייתי לומד הרבה בספר זה והוא היה מורי ורבי, וכל ההנהגות שלי היו על פי הספר אור צדיקים, - ושם איתא שיזהר שלא לטבול אלא אחר שיקרא הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום, דאם לא כן אין בו כח לקבל הארת שבת, ורק אם קוראים שנים מקרא ואחד תרגום ואח"כ הולכים למקווה אז יכולים לקבל תוספת נשמה יתירה של שבת.

הארת הנשמה יתירה פירשו בספרים דהיינו הכוחות שמקבלים בשבת עי"ז, ואילו היו האנשים יודעים מאמר זה לא היו עוברים על זה.

איתא בגמרא (ברכות ה.) 'אם רואה אדם שייסורים באים עליו יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה', ומקשים העולם וכי ביטול תורה היא עבירה קטנה, והלא עבירה חמורה היא, כדאיתא **בתניא** (פ"א) שכל רגע שאפשר לו לאדם לעסוק בתורה ואינו עוסק נקרא רשע, והוא בכלל 'כי דבר ה' בזה', ואיך יכול לומר עליו שפשפש ולא מצא, ואומרים העולם, כי אם האדם לומד הרי הוא יודע כיצד להתנהג, אבל אם הוא אינו לומד ואינו מתבונן בספרים אינו יודע, וזהו 'פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה', דהיינו שיתלה את הסיבה שלא מצא משום ביטול תורה, כי אילו היה מתבונן בספרים ולומד היה מוצא מה עליו לתקן.

סדר הדברים בעולם הוא, שכשמגיע אורח שהוא אומר קצת דיבורים, ואין הפשט בזה שהאורח יודע טוב יותר מתושבי המקום,

ואין הפשט שתושבי המקום אינם יודעים, אלא יכול להיות שהתושבים חשובים ממנו ויודעים יותר דברים מהאורח, ומכל מקום האורח פותח בדברים, ומובן כי אין התכלית לשמוע פירוש כזה או כזה, אלא התכלית כמו שאומרים באהבה רבה 'ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים', וברשות ראש הישיבה[א] אומר כמה דיבורים.

כתיב בפרשת השבוע 'ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה' (בראשית כח, י), ופרש"י 'מגיד שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם, שבזמן שהצדיק בעיר הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה, יצא משם פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה', ומקשים העולם מאי נפקא מינה מה נעשה בעיר כשיצא הצדיק, מילא כשהוא שם צריך לדעת שהוא הודה והדרה וזיוה, אבל כשכבר במילא יוצא משם, מה תועלת לדעת כי פנה זיוה והודה והדרה.

איתא בתניא (פי"ג) עה"פ 'שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר' (משלי יב, יט), דהיינו שדבר של אמת נשאר לעד, וכגון אם היה לו שבת טובה הוא נשאר לעד, ואם הכל חולף ועובר זהו סימן שאינו אמת, וכן תפילה טובה נשאר לעד, וכן אם אחר הלימוד יש לו יותר יראה מהשי"ת הרי זה בכלל 'שפת אמת תכון לעד', ואם אינו נשאר מאומה הוא בבחינת 'ועד ארגיעה לשון שקר'.

אעפ"כ אומר התניא על מדריגת הבינונים שהריני קורא עליהם 'שפת אמת תכון לעד', אפילו שיש קץ להתעוררות אחר העבודה, מכל מקום אחר התפילה נשאר רושם מתפילתם וכשהיה להם שבת טובה נשאר רושם מהשבת, ואפילו שבפועל אין להם עוד התעוררות אבל כיוון שנשאר רשימה במוחם אינו נקרא שחלף אלא 'הריני קורא באהבתם שבתפילתם ג"כ שפת אמת תכון לעד'.

והנה בשנים הראשונות כשצדיק הגיע לעיר היה נעשה רושם גדול, וגם היום מנסים ללכת בדרכי הראשונים, אבל אין לחשוב שפעם היה נראה כמו שנראה היום, אלא כשהיה צריך להיכנס לרבי היו רועדים הידיים והרגליים, וכשצדיק בא לעיר היו כולם מתעלים וכולם הרגישו שמסתובבים סביב צדיק.

ואם בזמן שהצדיק בעיר 'הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה', דהיינו שכולם נתפסים אחר הצדיקים ומרגישים כי הוא הודה הוא זיוה הוא הדרה, אזי גם כשיצא משם עדיין עושה רושם, דהיינו שכיוון שיש שברון לב על שפנה הודה פנה זיוה פנה הדרה על כן נשאר רשימה מן הצדיק, כי נזכרים האיך היה נראה הצדיקים הראשונים, כיצד היה נראה כשהרבי היה נכנס לאמירת 'שלום עליכם', האיך היה נראה כשהיה אומר תורה והאיך היה נראה כשהיה מתפלל תפילה, על כן אפילו שכל אלו כבר אינם אבל נשאר הרושם.

[א] ה"ה הגה"צ ר' אברהם שמואל שטערן זצ"ל.

עוד כתוב בפרשת השבוע 'ויקץ יעקב משנתו' (פסוק טז) ובמדרש אל תקרי משנתו אלא ממשנתו. ולכאורה אפשר להקשות כי אם רצתה תורה לומר שהקיץ ממשנתו שישב ולמד י"ד שנים בבית עבר היה יכול לכתוב בפירוש 'ממשנתו', ומדוע כתב 'משנתו' ודרשינן 'ממשנתו'.

וי"ל בהקדם ביאור הפסוק 'בקר ויודע ה' את אשר לו' (במדבר טז, ה), 'בקר' אותיות 'קבר', דשינה הוא אחד משישים שבמיתה (ברכות נז:), על כן מברכים בבוקר 'ברוך אתה ה', המחזיר נשמות לפגרים מתים', והנה אם היו מעוררים את המתים היו כולם ממהרים לקום ולברוח מהקבר, כי רוצים להתפלל וללמוד ולעבוד את ה' ואילו במתים חפשי ואין יכול לעשות כלום, והיו שמחים שיכולים לחזור ולעבוד את ה'.

ואם כן מובן מעצמו כי בר ישראל שנשכב לישן ביראת שמים כשידיו תחת מראשותיו, ואינו מדבר דברים בטלים, ואינו מדבר בכלל אחר קריאת שמע וכ"ש אחר המפיל, ונרדם מתוך ספר מוסר או ספר חסידות, במילא כשמקיץ משנתו רוצה לברוח מהקבר, שהשינה הוא כקבר והוא ממהר להימלט מהקבר כדי ללמוד ולעבוד את ה', אך אם אינו ממהר לקום הרי זה סימן כי הוא בכלל רשעים בחייהם קרויים מתים ח"ו, והוא עובר ממיתה למיתה ואין לו נפק"מ אם מיתה זו או מיתה אחרת.

וכן אומרים בדרך צחות כי על ברכת 'המעביר שנה מעיני ותנומה מעפעפי' אין עונים אמן, ואינו מובן מדוע אין עונים אחריו אמן והלא לכאורה כאן הוא סיום הברכה, אלא שיש אנשים אשר בעוו"ה אין זה שבח להם שהעביר שינה מעיניהם ותנומה מעפעפיהם, על כן אין יכולים לענות על זה אמן, אלא מאי, אימתי טוב הוא, 'שתרגילנו במצותיך ודבקנו במצותיך', כשהוא קם ורוצה ללמוד ולעבוד את ה', אז הקימה הוא דבר טוב ומברכים על זה 'הגומל חסדים טובים לעמו ישראל'.

ובמה שאדם אוחז באמת אפשר להרגיש בעת קומו משנתו, כי כל היום אי אפשר לדעת בבירור, כי לפעמים יש לו מורא מבשר ודם וכדומה, אבל בעת התעוררתו משינתו בבוקר אז אינו עושה רק מה שהוא אוחז בזה באמת, ואז נודע אם כנים אתם לעבדו בלבב שלם וזהו 'בוקר ויודע ה' את אשר לו'.

ובזה יבואר המדרש שבפסוק כתוב 'ויקץ יעקב משנתו' כי אכן פשוטו של מקרא שהקיץ משינתו, אך המדרש בא לפרש האיך יכולים להקיץ מהשינה, 'אל תקרי משנתו אלא ממשנתו', שאין יכולים להקיץ מהשינה רק אם הוא משכים למשנתו ולומד קודם השינה כך אפשר להקיץ מהשינה.

עי"ל על דבר המדרש, 'ויקץ יעקב 'ממשנתו' ויאמר אכן יש ה' במקום הזה', ע"ד שאמרנו בשבת עה"פ 'מטל השמים ומשמני הארץ', כי כל מה שלומדים, 'המפקיד' או 'שור שנגח את הפרה' הכל הם

סודות התורה וכל תיבה הוא רצון הבורא יתברך שמו, כדאיתא בתניא (פ"ה) כי כל הלכה שלומדים זו היא חכמתו ורצונו של הקב"ה, שעלה ברצונו, שכשיטעון ראובן כך וכך ושמעון כך וכך, יהיה הפסק ביניהם כך וכך, ואף אם לא היה ולא יהיה הדבר הזה לעולם לבוא למשפט על טענות ותביעות אלו, מכל מקום מאחר שכך עלה ברצונו וחכמתו של הקב"ה שאם יטעון זה כך וזה כך יהיה הפסק כך, הרי זה משיג ותופס ומקיף בשכלו רצונו וחכמתו של הקב"ה.

וכדי לדעת אם אכן האדם זוכה ללמוד משום שהוא יודע שזו היא רצון הבורא יש שלושה סימנים לדבר, סימן אחד לזה הוא 'חיים שיש בהם אהבת תורה', כמו שאני אומר החילוק בין ספרי המוסר שלומדים המתנגדים ובין ספרי חסידות, שאם לומדים מוסר כמו שלומדים המתנגדים אזי 'מוכרחים' להיות יהודי, ואם לומדים ספרי חסידות 'רוצים' להיות יהודי, ואם עושים הכנה אז יש רצון לזה, יש אהבת תורה.

הדבר השני שאין מפסיקים באמצע הלימוד, כמו שאומר **הרבי בעל התניא** (פל"ז) דבשעת הלימוד הוי כמו שקוראים להקב"ה לבוא אליו, כביכול כאדם הקורא לחבירו שיבא אליו, ואם הוא נפנה לדבר עם חבירו אפשר להבין איזה עלבון גדול הוא כביכול להשי"ת.

והעיקר הוא, שאחר הלימוד הוא אוכל באופן אחר ומדבר אחרת, כי אם כשמסיים את חק לימודו סובר הוא שיכול כבר לדבר דברים בטלים ויכול לאכול כבהמה ולחפש מה ערב לחיכו, הוא סימן שלא היה תלמודו לדעת רצון הבורא, כי אז היה צריך להרגיש יראת שמים, ואם אינו מרגיש יראת שמים הרי זה סימן שלא למד למען השי"ת, כי אם היה לומד למען הקב"ה היה זוכה ליראת שמים.

וזהו 'ויקץ יעקב ממשנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה', שאחר הלימוד הוא מרגיש יותר את ה', ומרגיש כי ה' הוא שם אפילו שאנכי לא ידעתי מאומה, זהו סימן שהתורה שלמד היה כראוי שזכה עי"ז להגיע לידי יראת שמים.

מבקשים מהשי"ת שיעזור הלאה כמו שעזר עד עכשיו ונעשה כאן מקום תורה, ועוד קודם בריאת העולם בחר ה' את המקום הזה שיהיה שם ישיבת תורת חסד, ומקום זה נבחר למקום תורה מעת בריאת העולם, שיהיה שם ישיבה לעשות נחת רוח לה', וכולם יתקנאו בהם שנמצאים מחוץ לעיר והבחורים אין להם אלא תורה וגדלים בעבודת ה' ובמידות, אשר זהו אחד מהדברים שהישיבה צריכה להכנים בבחורים, לעדן אותם שיהיו בעלי מידות, כי זהו תכלית התורה.

ויעזור ה' שימשיך גם הלאה בברכה וסייעתא דשמיא ולא ישלוט בהם עין הרע, ויעזור ה' לכל הבחורים שצריכים למצוא את זיווגם ויתן להם חן וחסד, כי כשבני ישראל מתקבצים יחד הרי זה עת רצון,

ויעזור ה' לכל מי שצריך חברותות טובות, ולמי שצריך שיטע בו ה' אהבת התורה, ולמי שצריך רפואה יהיה לו רפואה שלימה, ויעזור ה' שבחורים אלו ובחורי כל הישיבות וכל בני ישראל יחד נזכה כולנו לקבל פני משיח צדקנו בב"א.

מתוך דא"ח רעוא דרעוין פרשת ויצא תשפ"ב לפ"ק

בשבת קודש משביעים את האדם בקדושה

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה (בראשית כח, י). יתבאר בהקדם מה שפירשו בספה"ק על מאמר חכמינו ז"ל (נדה ל:) שבשעה שיורדת נשמתו של האדם לזה העולם, 'משביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע', שהוא מלשון 'שביעה' (בשי"ן שמאלית), כי השי"ת משביע את האדם בכל צרכו - צרכי הגוף וצרכי הנפש, על מנת ש'תהי צדיק' - 'ואל תהי רשע'. ולא רק שלא יהיה 'רשע' גס האוכל נבילות וטריפות וכדו', אלא כי אף מי שלא עוסק בתורה נקרא 'רשע', כדדרש בתניא (ליקוטי אמרים, פ"א) על פי דברי הגמ' בחומר מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק, אשר פשיטא שהוא שנקרא רשע.

ועל פי זה נראה לדרוש הכתוב דידן, כי 'שבע' נדרש בב' לשונות, הן על מספר 'שבע', והן מלשון 'שביעה', כי השי"ת נתן לישראל את השבת ביום ה'שביעי', שאז 'משביעין' את האדם בתורה ויראת שמים, וכחות אדירים לנפש ולגוף לעבוד את השי"ת, ובזה 'וילך חרנה' מסתלק החרון אף.

וזהו כלל ברור, כי כמה שמשביע האדם את עצמו ברוחניות, כך הוא מרחיק את עצמו מן העבירה, ומשל לכוס שהיא מלאה מים אשר ממילא אין יכולים מרעין בישין להכנס בכוס, אך אם תתרוקן הכוס מן המים, שוב לא תהיה שמירה לכוס מהן, ויכולים לחלחל לתוכו. והנמשל מובן, כי כאשר ממלא האדם את מוחו ומחשבתו ב'מים' - 'ואין מים אלא תורה', והכל מלא בקדושת התורה, ממילא אין מותיר דריסת רגל לכל מיני תאוות ומחשבות זרות להכנס בתוכו.

הטעם שהקדים יעקב אבינו ללמוד תורה בבית שם ועבר

הנה כבר דקדקו בספרים הק', על כך שנתעכב יעקב בבית שם ועבר במשך י"ד שנה (עיין רש"י בראשית כה, יז), דהלא שליחות יצחק את יעקב לחרן היה על מנת שינשא, וא"כ למה לא עשה יעקב כשליחות אביו מיד, אלא נתעכב בחרן במשך י"ד שנה.

ויבואר בהקדם מה שדרש הרה"ק **רבי מנחם מענדל מרימנוב זיע"א** על מה שנאמר באברהם אבינו אחר עקידת יצחק (בראשית כב, י) 'וישלח אברהם את ידו ויקח

את המאכלת לשחוט את בנו', כי הנה הצדיקים משעבדים את גופם וחושם לעשות אך ורק את רצונו יתברך, עד שאבריהם מתנועעים מאליהם לעשות מצוות ומעשים טובים, ועל כן כאשר עמד אברהם אבינו לשחוט את בנו, לא התנועעה ידו מאליה לעשות פעולה זו, כי הרי לא היתה המצוה על השחיטה, ומשום זה הוצרך אברהם אבינו בעצמו לשלוח את ידו לקחת את המאכלת.

והנה גם יעקב אבינו שאחז בדרך אבותיו הק', היו איבריו מתנועעים מאליהם לעשות רצון השי"ת, ועל כן אמנם שיצא יעקב אבינו כשפניו לחרן על מנת לישא אשה כציווי אביו, אך ראה שרגליו הולכות מאליהן לאהל שם ועבר על מנת ללמוד את התורה הק', כי היו הולכות מאליהן על מנת לקיים רצונו ית"ש, על כן אף שלכאורה היתה הסברא נותנת שמוטב יהיה שבזמן הזה ישלח ידו במשא ובמתן, על מנת שיבוא להתקשרות השידוכין וסכום הגון באמתחתו, כדרך שהיה בעת זיווג הוריו שהביא אליעזר לרבקה מתנות יקרות, אך עכ"ז כיון שראה יעקב שכך הוא רצונו ית"ש שילך ללמוד תורה, וזאת על פי תנועת רגליו שהלכו אל בית שם ועבר, ביטל את מחשבתו ורצונו על מנת לקיים רצונו ית"ש, והלך לבית שם ועבר ללמוד תורה במשך י"ד שנה.

ואאמו"ר זיע"א דרש על הליכת יעקב לבית שם ועבר, כי דייקא כאשר עמד בפרק זה שקודם הנישואין, ידע שאי אפשר להעמיד בית בישראל ולזכות לדורות ישרים לולא זה שהאדם ספוג בקדושת התורה, כי הלא כל מטרת הנישואין היא להקים בית של תורה, בבנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצוות, ועל כן מן ההכרח שיוקדם לזה תורה ויראה"ש. ועל כן קודם שעמד יעקב אבינו להקים את ביתו ולהוליד את י"ב השבטים, הקדים קודם ללכת אל בית שם ועבר לינוק שם מלוא חפניים תורה ויראת שמים.

לימוד התורה מתוך ענוה ושפלות

עוד דרש **אאמו"ר זיע"א** על מה שכתוב (פסוק טז) 'ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי', ואיתא במדרש (בראשית רבה סט, ז) 'ויקץ יעקב ממשנתו' רבי יוחנן אמר ממשנתו. וביאר בזה על פי דברי הרמב"ם 'תכלית הידיעה שלא נדע'. כי הנה כאשר עומד האדם ממשנתו, ורוצה לבחון אם הלימוד הוא לרצון לפני ה', יראה אם יש בו בחינת 'ואנכי לא ידעתי', אשר זו היא תכלית הידיעה שלא נדע.

והרחבת הביאור בזה, כי לכאורה אחר שקונה האדם חכמה בתורה, ויש לו ידיעות רבות בכל מיני הלכות ודינים, יכולה לבוא בלבו הרגשה, שהנה הוא בודאי חשוב מפלוני זה שלא קרא ולא שנה, אך מחשבה זו לא טובה היא, כי בכך בא האדם לידי

גאוה. ועל כן הנכון הוא, אשר לאחר שמתחדשים לאדם ידיעות בתורה, צריך הוא להעמיק במחשבתו את בחינת 'ואנכי לא ידעתי', שיחשוב עצמו 'הנה אני כבר בן שלושים או בן ארבעים, ועדיין לא היתה לי ידיעה בענין פשוט זה עד עתה... איך כליתי שנות נעורי להבל ולריק'...

וכאשר יש לו לאדם בחינת מחשבה זו, אז 'אכן יש ה' במקום הזה', הרי שהיה לימוד התורה שלו לשם שמים, כי לימוד התורה הנעשה מתוך ענוה ושפלות, היא העבודה הרצויה.

ובזאת למודעי, כי דוקא לימוד כזה הנעשה מתוך ענוה ושפלות יש בו כח לשמר את האדם מן החטא. כי הרבה לומדי תורה תמהים, דהלא ידוע על התורה הק' שיש בה כח להציל את האדם מן החטא, וא"כ למה אף בהם יתכן לפעמים דבר מכשול רח"ל, אך אינם יודעים שסגולה זו קיימת רק בלימוד התורה הנעשה מתוך ענוה, ולא מתוך גאוה ופניות, והם, כיון שיש להם בלימוד התורה כל מיני פניות חיצוניות, שלומדים על מנת להיות 'גדול' בתורה וכדו', ואינם שמים על לב את המטרה היחידה שבלימוד התורה לעשות רצונו ית"ש, על כן אין התורה משפיעה עליהם להנצל מן החטא.

אמנם מדריגה כזו, לימוד התורה בלא פניות כלל, היא מדריגה גבוהה, אך לכל הפחות ישתוקק האדם למדריגה זו, 'מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי' (תדא"ר פכ"ה), ובשברון לבבו ישא תפילה לפני השי"ת, 'מתי אזכה ללמוד תורה בקדושה וטהרה - ללמוד תורה רק לכבוד שמך יתברך'.

תכלית ירידת הנשמה הטהורה לזה העולם לבנות משכן לשכינה

כי זה תכלית כל ירידת האדם לעולם הזה לעבוד את השי"ת באמת ובתמים וללמוד תורה בהתמדה גדולה, ולהתפלל לפניו בהתלהבות, ולא ירדנו לזה העולם על מנת לענג הגוף בתאוות ותענוגים, כי לא לחנם המשיך השי"ת נשמה קדושה - הנשמה הטהורה שמכסא הכבוד חוצבה, אל העולם הזה התחתון.

ומשל למה הדבר דומה, למלך רם ונישא ששלט על ממלכה גדולה, וחפץ היה להרחיב הנהגתו אף על המדינה שהיתה מעבר לים, אשר עדיין לא היתה בשליטתו, על כן גמר בדעתו לשלוח את בנו אהובו יחד עם עוד הרבה עבדים ומשרתים, על מנת להשליט את עול מלכות המלך על בני המדינה, ולבנות לו שם ארמון מפואר, שיוכל המלך לבוא שמה מפעם לפעם.

אך כאשר בא בן המלך שמה, ראה שבני המדינה נמוכים מאוד משפת המלוכה, וירד הוא לדרגתם כדי שיוכל לבנות עמם את המלוכה, אך כיון שהיו אנשים נמוכים ושפלים מאוד השפיעו אף עליו משפלותם, ועם הזמן נהפך להיות כאחד מהם, כשהוא מתנהג ומדבר כאחד השפלים, כרחוק

מזרח ממערב מהנהגות המלכות האצילות. כל הימים היה משחק עמם בשפלותם, כשהוא שוכח לגמרי מהתפקיד שהוטל עליו, להכשיר את בני המלוכה לקבל עול מלכותו, ולבנות בעיר ארמון נכבד למלך, ובינתיים, היה השטח המיועד לבניית הארמון המפואר מלא בקוצים ועשבים, ומהלכים בו נחשים וכל מיני מרעין בישים.

כעבור זמן שלח המלך שליחים לאותה מדינה לבדוק בדבר המלוכה, וראו השליחים את כל אשר נעשה, חזרו לספר למלך בצער נורא, כי לא רק שלא התחילה בניית הארמון כלל, והקרקע המיועדת לבניית הארמון מלאה בקוצים ונחשים, אלא כי אף בן המלך היקר והנכבד נסחף ונעשה כפשוטי העם, וכל הליכותיו כאחד הריקים. החל המלך לבכות בכיה גדולה ונוראה על מר הגורל, כי לא רק שלא נעשה כלל בענין המלוכה שם, אלא אף בן המלך שהועידו לו גדולות ונצורות נאבד יקרו ונעשה כאחד הריקים, במסתרים תבכה נפשו מאנה הנחם.

ברם, אהבת המלך אל בנו אהובו אינה בטלה, והוא יושב וחושב מחשבות כיצד להשיב את בנו אהובו, ואחר שיתוודה בנו לפניו ויתחרט על פשעו, כי אז בודאי ימחול לו על כל אשר גרם לו, וישיב אותו על כנו כבתחילה.

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם

והנמשל, המלך מלכי המלכים הקב"ה הוריד את הנשמה הקדושה מתחת כסא הכבוד לזה העולם, על מנת שיקימו בני ישראל 'פלטרין של מלך' בתוככי העולם השפל הזה, כדי שיהיה מקום משכן לשכינה הק' שמה, אשר ע"י קול התורה והתפילה הנשמעים בבתי כנסיות ובתי מדרשות, נעשה מקום משכן לשכינה הק', כדכתיב (שמות כה, ח) 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם', אשר לשם כך נבנו בתי מקדש מעט, על מנת שישרה השי"ת בהם - בתוכנו, ואפי' מי שאינו מתמיד או עובד כל כך, לכל הפחות יפקוד בתי מקדש מעט הללו כפי יכולתו, על מנת שיעשה מצידו לבנות המשכן לשכינה, כדאיתא בזוה"ק שאף כשלומדים לכל הפחות תיבה אחת מפרשת השבוע זוכים לבחינת 'רגלי השכינה'.

אך כאשר נמשכים בני ישראל לתאוות ותענוגי עוה"ז, ומניחים חיי עולם הבא תורה ויראת שמים, ופונים לעסוק בחיי שעה, ולא רק זו, אלא אף מתלכלכים בחטאים רח"ל, הרי הם דוחקים רגלי השכינה, כי בכל עת שפוגע האדם בכבוד התורה ונכשל בעבירה, הרי הוא פוגע כביכול בשכינה בעצמה. ומכל זה נגרם צער עצום ונורא למלך מלכי המלכים הקב"ה, אשר לא רק שהמשכן המקווה אינו מוקם, אלא אפי' בן המלך עצמו - כל אחד ואחד מישראל שיש לו חלק אלוה ממעל, נתדרדר ונתערב בזוהמות העולם.

והנה כל אחד מישראל נושא עיניו השמימה לבקש ישועות ורפואות, זיווגים הגונים,

פרנסה בריוח, אך אם הוא עצמו גרם לדחוק רגלי השכינה, אם בחטאים שבין אדם למקום אם שבין אדם לחבירו, איך יצפה לישועה, כשהוא בעצמו כביכול דחק רגלי השכינה ממקומה. וכן הוא בכלליות בבתי מקדש מעט, אשר ע"י הדיבורי חול שמדברים בהם, דוחקים את השכינה מבית מקדש מעט, ובזה כאשר בא האדם וזועק אל ה' בבתי מקדש מעט, ואינו נענה, הוא מתפלא למה אין תפילתו נענית, אך בידוע כי השכינה כביכול פנתה משם ע"י הדיבורים שדיבר בעצמו בבית הקדוש.

ומדה טובה מרובה, שיעמול האדם בכל כוחו לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו, כי לכך נוצרנו, ולהתגבר על כל הנסיונות שגורם היצר הרע, אך כיון שהתורה כבר אמרה (שמות כג, כה) 'ועבדתם את ה' אלקיכם', לעבוד את השי"ת בכל הכח, ולשבר את כח הקליפה ולהתגבר על כל הנסיונות, הרי שענין זה שייך בכל דור ודור עד הדור הזה ממש, וכל אחד מישראל יש בכוחו לעבוד את השי"ת בכל לב ונפש, לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו, וכפי מה שהאדם זוכה לקדש את איבריו וגידיו כן הוא זוכה לעשות משכן להשי"ת.

המשכת אור קדושת השבת על ימות השבוע

והנה כאשר זוכים להתקדש בקדושת השבת, ולזמר שירות ותשבחות לאל חי, כי אז זוכים להתקשר אל אבינו שבשמים באמת, כדאיתא ב'דברי ישראל' על מה שאומרים בברכת ישתבח 'הבוחר בשירי זמרה מלך יחיד אל חי העולמים', כי ע"י 'שירי זמרה' זוכים להתקשר אל ה'מלך יחיד אל חי העולמים'. ובזה צריכים אנו לנצל את הכלים המיוחדים שנתן לנו השי"ת על מנת להתקשר אליו בתפילה ובשירה וזמרה.

אך עיקר המטרה היא להשפיע על כל ימות השבוע את קדושת השבת, למען יזכה כל השבוע להיות קשור ודבוק לאילנא דחיי, וכמו שאומרים (במוצאי יום כיפור) 'שובו לכם לאהליכם ומלכיכם בראשיכם', כי עיקר ענין הימים הגדולים הוא על מנת להשפיע על שאר ימות השבוע, כאשר שב האדם לביתו שיהיה גם אז 'מלכיכם בראשיכם', אשר אם ייקרה דבר נסיון לידו, אם בחטא קל אם בחטא חמור חלילה, יהיה לו כח להתגבר על היצר הרע. וכן יזכה ע"י ההתלהבות בשבתות וימים טובים, להשפיע על בניו מאור היראה והקדושה, למען ילכו אף הם בדרך טובים.

ויזכור תמיד בכל ימות השבוע, את טעמו הערב של לימוד התורה בהתמדה, תפילה עריבה בבחינת 'כל עצמותי תאמרנה', ותהיה יראת ה' תמיד על פניו. ולא יהיה כאלו ההולכים בשרירות לבם, ורק בעת צרה נזכרים מהשי"ת לבכות אליו בצרתה להם, 'רבש"ע, אבינו מלכינו, הושע אותנו בישועה אמיתית', אשר אז אומר להם הקב"ה 'אם מלכא אנא' מדוע לא באתם עד כה.

השי"ת מצפה לעבודת בית המקדש

כי הנה הקב"ה מצפה עד מאוד לעבודת בני ישראל, שנשוב לעשות לו נחת רוח כבראשונה, כמאמר הכתוב (מלאכי ג, ז) 'שובו אלי ואשובה אליכם', כי בזמן שהיה בית המקדש קיים היו הקרבנות עולים לריח ניחוח לה', ובפרט בעת המועדות כאשר היו בני ישראל עולים לרגל להקריב קרבנות לה'. בחג הפסח היו מקריבין את קרבן פסח ואומרים הלל בשמחה והודיה ברוב עם, ובחג הסוכות שמחים כל ישראל בשמחת בית השואבה, כי לא היתה שמחה גדולה כמו שמחת בית השואבה.

אך לדאבוננו תמו כל אלה, כאשר מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, וכדדרשו הצדיקים זיע"א אשר עיקר ההרחקה תלויה בנו, על דרך משל הבעל שברח מאשתו, אשר בידוע שכל זמן שהאשה עדיין ממתנת לבעלה ומצפה לו, סופה שיחזור אליה בעלה, אך כאשר נתייאשה האשה מבעלה, שוב לא יחזור אליה. וכן הוא בזמן הגלות, כי באמת בית המקדש קיים בשלימותו, כדאיתא שכאשר יבנה בית המקדש השלישי, ירד הוא בשלימותו בבת אחת, וכן ידוע שבכל יום ויום מקריבים קרבנות בשמי מעל. אלא שהחסרון הוא בנו ש'נתרחקנו מעל אדמתנו', אשר נתייאשנו משכינת כבודך, והרחקנו עצמנו מעבודת הקודש, אשר בשל כך חסרנו כל אלה.

ואכן היה מרגלא בפומיה של **אאמו"ר זיע"א** בשם הזוהר הק' (זוהר חדש מ.), דכאשר כנישתא חדא יחזרו בתשובה לפני השי"ת, כי אז תיכף ומיד יבנה בית המקדש. בני ישראל החביבים, כאשר זימנה אותנו ההשגחה לפונדק אחד, בודאי הרי זה בהשגחה פרטית על מנת שנתחזק כולנו יחד כאיש אחד, על מנת שנוכל לקבל פני משיח צדקנו במהרה בימינו, אך לשם כך צריכים להתחזק באמת בחרטה אמיתית על העבר, וקבלה איתנה על העתיד. כי הנה הוא עומד אחר כתלינו, כפי שאנו רואים כמה סימנים שעת הגאולה ממשמשת ובאה, אחר הצרות הנוראות שעברו עלינו במשך השנתיים האחרונות, ואם נתחזק ביראת ה', אז נזכה לראות במהרה בעת שוב ה' לציון וירושלים.

ונעורר רחמים על גלות השכינה, אשר 'עמו אנכי בצרה', ו'שכינתא בגלותא', אשר בשל התארכות הגלות ובסיבת זה שאין אנו מכינים עצמנו לגאולה, נמנע השי"ת מלגאלנו, ונגרם מזה חרון אף גדול ונורא. ועל כן אומרים אנו קמיה מלך מלכי המלכים 'השיבנו ה' אליך ונשובה' - אנו נשוב אליך באמת, ואז גם נזכה לראות בשובך לציון.

כל עבודת האדם תלויה בשמירת הקדושה

והנה העיקר צריך להקפיד על ענין ה'קדושה', אשר ציונו בתורה הק' (במדבר טו, לט) 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', להתנהג בקדושה וטהרה בכל הענינים, לשמור על הדיבור ועל העינים,

לנטור המחשבה מכל משמר כי הלא כבר פירש מרנא **הבעש"ט הק'** זיע"א דהיכן שמחשבתו של אדם שם הוא. כי בידוע שבמידת ה'קדושה' תלויה כל עבודת האדם, כי הסיבה שהאדם לפעמים נסתם מוחו מלהתפלל או ללמוד, זהו בשל כך שהמח טרוד ועסוק בתאוות ובהבלי הבלים.

ובזאת כאשר עומדים כאן בחורי ישראל היקרים מפז, נרחיב בענינים אלו, ואמנם שמאוד קשה לדבר על ענינים אלו ברבים, אך אין ברירה, כי צריכים הבחורים לנטור על קדושתם על מנת לעבוד את ה' באמת. כי הנה מצינו **באאמו"ר זיע"א** בעת שהחזיק ה'ישיבה', אשר היה שומר מאוד מכל משמר על ארחות הבחורים בעניני קדושה, בראשונה היה מקפיד מאוד לגבי חדרי השינה, לבל ישב בחור על מיטת חבירו, ואם מצא בחור שעובר על הוראתו זו, סילקו תיכף ומיד מהישיבה, וזהו על אף שהיה זה בחור מושלם בתורה, כי כיון שהיה בחור זה מיקל ראש בענין זה, הבין שראשו של בחור זה מונח בתאוות רעות.

וכן היה מקפיד מאוד שלא יגע בחור בגוף חבירו, עד כדי כך, שפ"א כאשר ראה בחור העובר על הוראתו זו, בא אאמו"ר מאחוריו ובחזקה השיב את יד הבחור למקומו. וכל זה על מנת שיתרחקו הבחורים מן החטא, לבל יכשלו אם באונס אם ברצון.

וזאת למודעי, כי אין מטרתי בדברים אלו, שיפטירו השומעים אחר השל"ס שהיה 'א שטארקע תורה', ותו לא, ויחזרו אחר כך לעסקיהם כפי שהיו, אלא כי מטרתי שיהיו בחורי ישראל מצויינים בקדושתם, וכל רואיהם יכירו כי הם זרע ברך ה'. וכמו שהיה אאמו"ר זיע"א מספר על ישיבתו של הגה"ק רבי יוסף צבי דושינסקיא זיע"א, אשר בעת שהיו נוסעים הבחורים לביתם אחר חדשים ארוכים של לימוד במחיצתו הק', והיו נוסעים יחד עמם ברכבת בחורים רבים מכל מיני ישיבות, היה כל אחד יכול להראות באצבעו מי מהם הוא תלמיד של מהרי"ץ דושינסקיא, כי היה ניכר עליהם בקדושתם. וכן רצוני שיהיה ניכר על כל אחד מכם, ויראו באצבע 'הנה בחור ירא שמים המלא וגדוש בתורה ויראת שמים', וזאת בכח הדיבורים שיעשו רושם בלב פנימה.

וכן האברכים צריכים להתחזק בענין 'קדש עצמך במותר לך' (יבמות כ.), אשר בכך תלוי כל הנהגת הבית ועתיד הילדים, כדדרשנו כמ"פ על מה שכתוב (תהלים קיב, א) 'גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך', כי ע"י שהאב הוא 'גבור בארץ' - גבור הכובש את יצרו, אז זוכה ש'יהיה זרעו - דור ישרים יבורך'.

ברכות הקודש

יעזור השי"ת שנזכה לבחינה שפתחנו בה 'ויצא יעקב מבאר שבע' - שנשכיל לשׂבוע מקדושת השבת, ולא להעביר את השבת להבל ולריק, אלא לישב באסיפת מרעים

בשבת קודש, ללמוד ספרי חסידות ולזמר שירות ותשבחות, ונקוה שעי"ז יתקיים 'וילך חרנה' שיוסר ה'חרון אף' מעל עם ישראל, ויאמר הקב"ה לצרותינו די.

אבינו מלכינו חוס ורחם עלינו והושיענו, הבט נא וראה את בניך רחומיך החוסים בצל קדושת השבת אף שעות טובא לאחר צאת השבת, ומשתוקקים להתדבק ולהתקשר אליך באמת. ובודאי ישפיע השי"ת רחמים וחסדים על כל בני ישראל בכל מקום שהם, וכל התפילות והבקשות יתקבלו לטובה ולברכה, ובכח השבת קודש יושפע כל אחד ואחד בכל הנצרך, בפרנסה בריוח, תורה וגדולה במקום אחד, שמירה עליונה בבית ברוחניות ובגשמיות, זיווגים הגונים לבנים ולבנות תיכף ומיד, ותהא השעה הזאת שעת רחמים להוושע בזרעא חיא וקיימא בקרוב ממש, ישועות ורפואות ברוחניות ובגשמיות, עדי נזכה בקרוב לקבל פני משיח צדקנו, ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים, אמן.

בו יש"ר דבר ה' וכל מעשהו באמונה

בסיעתא דשמיא

גליון

דברי אלוקים חיים

מכ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת ויצא
תשפ"ז

יו"ל ע"י מערכת תורת אש דחסידי
קרעטשניף סיגעט
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

בעזהשי"ת

יו"ל ע"י

מכון תורת אש

להוצאת והפצת תורת רבוה"ק

מקרעטשניף סיגעט

פרשת ויצא

שנת תשפ"ז

גליון ח'

© כל הזכויות שמורות

להשיג את הגליון באימעיל

נא לשלוח בקשה אל

m@torasesh.com

להארות הערות ותרומות נא להתקשר

347.291.1133

מי שיש לו חידושי תורה, כתבים או
טעיפס מרבוה"ק זיע"א שלא יצאו עדיין
לאור נא לפנות למערכת, ותשוחח"ל.

מערכת קול קרעטשניף

מהנעשה והנשמע בחצרות קדשינו ובצל הקודש, דברות קודש,
הודעות, זמנים, ושמחות אנ"ש.

חוץ לארץ: 605-477-7455

ארה"ק: 077-26-12-799

שמעו ותחי נפשכם

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה (בראשית כח, י). זאגט רש"י: **יצא ללכת לחרן**. רש"י איז מדייק דא אויף די ווערטער "**וילך חרנה**". איז ער דען שוין געגאנגען קיין חרן? ער איז דאך נישט גלייך געגאנגען קיין חרן. ער איז דאך געווען פערצן יאר ביי שם ועבר. נאר וואס דען? "**יצא ללכת לחרן**".

דער פשט איז אזוי.

דער זיידע ז"ל האט אמאל געזאגט א פשט אויף דעם וואס די ספה"ק זאגן, אז הכנה למצוה איז א חלק פון די מצוה, און אמאל איז עס אפילו גרעסער ווי די מצוה. פארוואס פעלט אויס הכנה צו א מצוה?

מען קען עס פארשטיין מיט דעם וואס מיר זעען זייער אסאך מאל. עס קומט א יום טוב, ראש השנה, יום כיפור אדער סוכות, און מען שפירט א טעם אין יום טוב. מען האט געשפירט א שטיקל חיות. אבער גלייך נאך יום טוב גייט עס אריבער, און מען פאלט צוריק. די זעלבע זאך איז אמאל ווען עס קומט שבת. מען דערהייבט זיך אין שבת קודש, עס ברענט, עס פלאקערט. אבער מוצאי שבת, ווען עס קומט זונטאג און מען גייט צוריק אין בית המדרש און אין ישיבה, שפירט מען גארנישט, נישט קיין חיות. מען טראכט: וואו איז מיין חיות וואס איך האב געשפירט שבת קודש?

די זעלבע זאך זעט מען אין דעם וואס דער **מאור ושמש** (פרשת יתרו) ברענגט, אז יעדער מענטש האט אין זיך מוחין דגדלות און מוחין דקטנות. מוחין דגדלות מיינט אזוי: אמאל שטייט א מענטש אויף צופרי, ער עפנט אויף דעם סידור און הייבט אן צו זאגן ברכת התורה. בשעת ער זאגט ברכת התורה, שפירט ער א מוראדיגן טעם אין די ברכת התורה. ער הייבט אן צו זאגן אשר קידשנו במצוותיו וציונו לעסוק בדברי תורה. נאכדעם ליינט ער קריאת שמע, און ער שפירט א מין חיות, א מין דביקות. דאס איז וועמען דער אייבערשטער העלפט, אז א מענטש האט מוחין דגדלות.

נאכדעם איז דא א מציאות אז א מענטש האט מוחין דקטנות. וואס הייסט? ער שטייט אויף צופרי, און ממש שפירט ער אז ער קען נישט ארויסזאגן קיין ווארט פון מויל. ער הייבט אן צו זאגן מודה אני לפניך, און ער טראכט: "רבונו של עולם, וואס איז מיט מיר? לאמיר זיך בעסער צוריק לייגן שלאפן. איך קען נישט, ס'איז צו שווער פאר מיר." די לעבן פיניגט אים. ער עפנט אויף א סידור און וויל זאגן ברכת התורה, אבער ער הייבט אן צו טראכטן ביי זיך: פארוואס האט מען געמאכט אזויפיל

ברכות און אזויפיל דאוועגען? מ'דארף נאך זאגן פון פארנט, און מ'דארף נאך דאס, און מ'דארף נאך... ער קען נישט דערהייבן! דאס ווערט אנגערופן מוחין דקטנות.

דאס האט צו טון מיט זמנים. עס איז דא מוחין דגדלות, עס דאוועגט זיך, עס לערנט זיך, עס טוט זיך. נאכדעם איז דא א זמן פון מוחין דקטנות.

דער הייליגער **רבי ר' אלימלך** ברענגט אין פרשת אמור "להזהיר גדולים על הקטנים". 'להזהיר' איז א לשון פון אריינשיינען. ווען א מענטש האט א גוטע צייט און ער שפירט א טעם אין אידישקייט, א טעם אין עבודת השם, זאל ער דעמאלטס אויך געדענקען אז עס גייט אמאל קומען א זמן ווען ער וועט נישט שפירן דעם טעם. עס וועט אנקומען צו דאוועגען שחרית צופרי, און ער וועט נישט האבן קיין געדולד.

און בשעת ער איז אין מוחין דקטנות, זאל ער געדענקען די גוטע מינוטן וואס ער האט געשפירט ווען ער האט געהאט מוחין דגדלות. דאס וועט אים העלפן אז ער זאל נישט ווערן פארלוירן בשעת מעשה פון די קטנות.

יעצט, וויאזוי קען מען מאכן אז א זמן פון עליה זאל זיך האלטן? וויאזוי קען מען האבן די כוחות, אז ווען א מענטש האט א גוטע צייט, למשל ווען עס קומט שבת און ער שפירט א טעם אין שבת, אדער ער האט געהאט א גוטן דאוועגען און א גוטן לערנען, זאל ער אויך זונטאג ווייטער שפירן אזוי? וויאזוי טוט מען דאס? דער תירוץ איז דורך הכנה. דורכדעם וואס ער גרייט זיך אן צום שבת, מאכט ער די כלים, כדי ווען די אור פון שבת קומט אראפ, זאל ער האבן די כלים צו מקבל זיין די אור, און עס זאל זיך האלטן אויך שפעטער.

בשעת מעשה שפירט מען די זעלבע, אפילו ער האט נישט געמאכט קיין הכנה. דער חילוק צווישן דעם וואס האט זיך צוגעגרייט און דעם וואס האט זיך נישט צוגעגרייט איז, אז ביי דעם וואס האט זיך צוגעגרייט בלייבט דער טעם אויך שפעטער. ער שפירט עס אינמיטן ווינטער, און ער קען זיך דערמאנען אינמיטן חודש חשון אז ער האט געפילט א טעם אין ראש השנה און א טעם אין יום כיפור. אלעס האט צו טון מיט די הכנה.

רש"י זאגט דא אז יעקב אבינו איז געגאנגען קיין חרן על דעת אז דארט גייט מען אוועקשטעלן א כלל ישראל. דארט האט מען געבראכן די קליפה, אזוי ווי מען זאגט ביי די הגדה, "ארמי אובד אבי" (דברים כו, ה), לבן ביקש לעקור את הכל. אלעס איז געווען דארט, דארט איז געווען דער מקור. יעקב אבינו האט געוואוסט וואס ער וויל און צו וואס ער גרייט זיך אן.

דערפאר זאגט רש"י **"וילך חרנה"**. איז יעקב אבינו שוין טאקע געגאנגען קיין חרן? ניין! **"יצא ללכת חרן"**. ער האט אנגעהויבן די הכנה, די הכנה צו דער מצוה. עס האט אים געדויערט פערצן יאר פון הכנה, ביז ער זאל אנקומען צו חתונה האבן מיט רחל און מיט לאה, אראפברענגען כלל ישראל, און

אז כלל ישראל זאל זוכה זיין צו מקבל זיין די תורה. אבער די הכנה האט געדויערט.

דער עיקר עבודה פון א מצוה איז וועו מען גרייט זיך אן צו דער מצוה. און מען האט שוין געשמועסט, אז מיט איין מצוה גרייט מען זיך אויך אן צו נאך א מצוה. וויאזוי גרייט מען זיך אן? מיט לערנען גרייט מען זיך אן צום דאוונען. מיט דאוונען, מיט א גוטע תפלה און מיט א גוטע אהבה רבה, גרייט מען זיך אן צום לערנען נאכ'ן דאוונען. מען האט אינזינען בשעת מעשה: איך טו דאס כדי איך זאל קענען אנקומען צו נאך א מצוה, צו דער מצוה.

ויצא יעקב מבאר שבע. שטייט אין מדרש (בראשית רבה סח, ב) [רבי שמואל בר נחמן] **פתח, שיר למעלות אשא עיני אל ההרים** (תהלים קכא, א), **'אשא עיני אל ההורים' - למלפני ולמעבדני. 'מאין יבוא עזרי' - אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה, מה כתיב ביה** (בראשית כד, י) **ויקח העבד עשרה גמלים וגו', ואני לא נזם אחד ולא צמיד אחד.** דאס טייטש, אז מיינע עלטערן, וועו זיי האבן א שידוך געטון, האבן זיי געהאט וואס צו געבן. אבער איך, מאין יבא עזרי? האט זיך אבער יעקב אבינו מחזק געווען און געזאגט: **מה אנא מובד סברי מן בריי, חס ושלום, לית אנא מובד סברי מן בריי.** איך פארליר חלילה נישט מיין בטחון אינעם אייבערשטן, **'אלא עזרי מעם ה"** עושה שמים וארץ.

דער זיידע ז"ל האט געפרעגט, וואס איז געווען די הוה אמינא פון יעקב אבינו? ער האט פארלוירן די בטחון? און וויאזוי האט ער זיך שפעטער מחזק געווען?.

נאר דער אמת איז, יעקב אבינו איז שוין נישט געווען קיין יונגערמאן דעמאלטס. וועו יעקב אבינו איז ארויסגעגאנגען, איז ער שוין געווען דריי אין זעכציג יאר, און ער איז נאך נישט געווען חתונה געהאט. ער איז געווען יעקב אבינו, בחיר האבות, און ער האט געוואוסט אין וועלכע מלחמה ער דארף אריינגיין. אבער ער האט זיך געדארפט מחזק זיין. מיט וואס האט ער זיך מחזק געווען? "אשא עיני אל ההרים". איך טו מיינס, איך טו מיין השתדלות, מיין אחריות וואס איך האב צו טון. דאס טו איך, און די איבריגע לאז איך פארן אייבערשטן. דאס איז טאקע געווען די הצלחה פון יעקב אבינו.

שטייט ווייטער: **ויפגע במקום** (פסוק יא). זאגט רש"י: **לא הזכיר באיזה מקום, אלא במקום הנזכר במקום אחר, הר המוריה שנאמר בו וירא את המקום מרחוק** (בראשית כב, ד).

עס זענען דא וואס זאגן א פשט אויף דעם פסוק אז **ויפגע במקום** מיינט, אז אסאך מאל איז דא א מציאות וואס א מענטש שפירט ווי עס איז דא א וואנט נעבן אים. ער זעט גארנישט, ער האט נישט קיין שום לעכטיגקייט, קיין שום אור.

יעקב אבינו איז געגאנגען אויפ'ן וועג, און פלוצלינג איז געווען "**כי בא השמש**". עס איז געווארן טונקל. אויבן אויף האט נאך געדארפט זיין ליכטיג, אבער פלוצלינג, אינמיטן, ווערט טונקל.

עס איז דא אמאל א מציאות אז א מענטש האט אויסגערעכנט א געוויסן מהלך וואס ער דארף טון. ער טראכט: אזוי איז ריכטיג, און אזוי טוט ער. ער גייט דא, ער גייט דארט, אבער למעשה קומט עס אויס אינגאנצן אנדערש ווי ער האט געוואלט. ער שפירט ביי זיך אז עס איז טונקל, ער שפירט א געוויסע טונקלקייט. יעצט, וואס איז די עצה ווען מען שפירט טונקלקייט?

דער ענין פון "**ויפגע במקום**" איז תפלה, אזוי זאגט רש"י: "**אין פגיעה אלא לשון תפילה**".

עס איז דא א תפלה וואס א מענטש איז מתפלל ווען ער איז אזוי פארלוירן און ער האט נישט קיין ברירה. אזוי ווי די גמרא זאגט: "אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים" (ברכות י, א). מען זאל זיך מתבונן זיין. א מענטש זאל אמאל טראכטן, וואס מיינט איין ווארט תפלה? ווי לאנג דויערט עס ווען א מענטש האט ח"ו א שווערד אויף זיין האלדז, און ער קען מער נישט זיין בין החיים ח"ו? וויניגער ווי א רגע. און ווען די איין רגע זאגט די גמרא צוויי מימרות. איין זאך זאגט די גמרא: "אל ימנע עצמו מן הרחמים", און די אנדערע זאך זאגט די גמרא: "אל ייאש עצמו מן הרחמים". זעט מען וואס א מענטש קען אויפטון מיט איין ווארט תפלה!

נישט נאר דאס. א מענטש זאל זיך מתבונן זיין, נישט נאר א ווארט, נישט נאר א דיבור וואס א מענטש רעדט ארויס, נאר אפילו במחשבה. די גמרא זאגט (שבועות כו, ב) אז א מענטש קען מקדיש זיין א בהמה במחשבה.

די גמרא זאגט אז א מענטש גייט אריין אין א שטאל און טראכט אז "בהמה זו עולה". ווערט די בהמה א עולה. מען לערנט עס ארויס פון דעם וואס עס שטייט אין פסוק "ידבנו לבו" (שמות כה, ב), אפילו אן א דיבור.

לענינינו, יעקב אבינו איז געווען אין א מצב פון "**כי בא השמש**". עס האט אויסגעזען ממש טונקל. דעמאלטס, "**ויפגע במקום**", האט ער מתפלל געווען צום אייבערשטן.

מען זעט אז די אמהות זענען געווען עקרות. פארוואס? ווייל הקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים (יבמות סד, א). וואס מיינט דאס, מתאוה לתפלתן של צדיקים? וואס איז די תאוה? וואס מיינט דאס? דער רבונו של עולם האט באשאפן א וועלט פון רוחניות, און ער האט משלשל געווען אסאך עולמות, מער און מער, ביז עס איז געווארן דער עולם המעשה, דער עולם הגשמי. אבער דער רבונו של עולם וויל נישט פארלירן דעם עולם הגשמי. ער וויל אז עס זאל ווייטער בלייבן א קשר. וויאזוי ווערט דער שטארקסטער קשר?

דורך דיבור.

מען זעט, וואס איז דער חילוק צווישן בהמה, חיה און א מדבר? דער חילוק איז אין דעם וועג ווי אזוי א מענטש פארבינדט זיך איינער מיט'ן אנדערן. דער שטערקסטער וועג ווי אזוי א מענטש פארבינדט זיך מיט'ן אנדערן איז דורך רעדן. דער רבונו של עולם וויל אז א איד זאל רעדן צום אייבערשטן. תפלה איז אן ענין פון דביקות. 'נפתולי אלקים נפתלתלי' (בראשית ל, ח) איז א לשון פון תפלה, אזוי ווי רש"י ברענגט דארט, און דאס איז א לשון פון חיבור און דביקות, אזוי ווי עס שטייט וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו (במדבר יט, טו).

זייער אסאך מאל זעט א מענטש אז ער איז מתפלל איינמאל, נאכאמאל און נאכאמאל, אבער ער ווערט נישט געהאלפן. ער מיינט אז די תפילות גייען לאיבוד. פונקט פארקערט! דער רבונו של עולם וויל פון אים אזא מין עבודה, אז ער זאל דארפן נאכאמאל מתפלל זיין. און דערפאר מאכט אים דער רבונו של עולם אז ער זאל אריינפאלן אין אזא מצב, ווייל דער רבונו של עולם וויל זיך מיט אים מקשר זיין אויף אזא אופן. ער זאל אדורכגיין א שווערע צייט און בעטן דעם אייבערשטן. אזוי ווערט ער זיך מקשר מיט'ן אייבערשטן. דעמאלטס דאווענט ער צום אייבערשטן געהעריג.

מען זעט אן אינטערעסאנטע זאך. פון וואו לערנט מען ארויס תפלה? זייער אסאך הלכות תפלה לערנט מען ארויס פון צוויי פלעצער. פון משה רבינו, וואס האט מתפלל געווען כמנין ואתחנן תקט"ו תפילות (רש"י דברים ג, כג), און ער איז נישט נענה געווארן. נאכדעם זעט מען אז אברהם אבינו האט מתפלל געווען ביי סדום, און אויך דארט זעט אויס אז ער איז נישט נענה געווארן. פונקט פון דארט לערנט מען ארויס דעם ענין פון תפלה.

נאר וואס דען? דער רבונו של עולם וויל דייקא אז א מענטש זאל וויסן, אז אויך ווען עס קומט צום כח פון תפלה, דארף ער טון זיינס. **דער הייליגער תניא** ברענגט א משל אויף דעם. ער זאגט, בדרך כלל איז די סדר העולם אז ווען א סאלדאט איז מצליח אין א מלחמה, מאכט מען אים אין א העכערן ראנג, העכער און נאך העכער, ביז ער ווערט א גענעראל, און נאכדעם ווערט ער א שר.

אבער מען זעט אן אינטערעסאנטע זאך. עס איז דא אמאל א גוטער סאלדאט וואס מען לאזט אים בלייבן אויפ'ן מלחמה פראנט, און מען מאכט אים נישט העכער. אייי, ס'קומט אים דאך! ער האט שוין מצליח געווען, ער האט געטון זיין ארבעט.

נאר וואס דען? וויבאלד בשעת ער איז אויפ'ן פראנט פירט ער גוט, זענען אלע סאלדאטן אונטער אים מצליח. באמת קומט אים טאקע אז מען זאל אים מאכן פאר א העכערן ראנג, א גענעראל און א

שר, ביז ער זאל אנקומען צום בית המלוכה. אבער לטובת המלוכה פעלט זיך אויס אז ער זאל בלייבן אויפ'ן פלאץ וואו ער איז, ווייל דארט, אויפ'ן פלאץ וואו ער איז, טויג ער זייער שטארק.

אזוי זאגט דער תניא. אסאך מאל איז דא א מענטש וואס הארעווט אויף א געוויסע מדה. לאמיר זאגן, ער ארבעט אויף די מדה פון כעס אדער די מדה פון קנאה. בדרך הטבע וואלט געדארפט זיין אז ער זאל זיך אויסארבעטן און מצליח זיין. ער האט דאך געהארעווט אויף דעם, זאל ער שוין פטור ווערן פון דער מדה.

זאגט ער, אמאל ארבעט א מענטש אויף א געוויסע זאך. ער ארבעט נאכאמאל, פרובירט נאכאמאל, פאלט נאכאמאל דורך, און פרובירט נאכאמאל. ער פאלט נאכאמאל דורך, און ער זעט אז ער איז נישט מצליח. ער טראכט, אלע זיינע חברים מיט וועמען ער האט געלערנט אין ישיבה האבן שוין מצליח געווען, זיי זענען געווארן תלמידי חכמים און רבנים, און ער פלאגט זיך נאך. יעדעס מאל וואס ער דארף זיך אוועקזעצן לערנען, שפירט ער וויטער א טעם מיתה. ער קען נישט, עס גייט נישט. דערפאר ווערט ער דאך מוראדיג מיואש.

זאגט דער תניא: ניין, דארפסט נישט ווערן מיואש. דיין עבודה אויף דער וועלט, דאס וואס דער רבונו של עולם וויל פון דיר, איז אז דו זאלסט ארבעטן איינמאל און נאכאמאל. דורכדעם וואס דו פלאגסט זיך אויף דיינע זאכן, אויף דער זעלבער זאך וואס דו האסט זיך שוין געפלאגט פאר צוואנציג יאר צוריק, צוברעכסטו דעם כח פונעם סטרא אחרא.

עס איז דא אסאך מאל וואס א מענטש פרובירט צו ארבעטן אויף עפעס, אבער עס ארבעט זיך נישט אויס. לאמיר זאגן, עס איז דא אן ענין פון שקר. א מענטש איז מקבל אויף זיך אז ער גייט נישט רעדן קיין ליגנט. ער ארבעט אויף דעם, ער לערנט ווענן דעם, ער טוט ווענן דעם. עס גייען אריבער א פאר חדשים, ער האלט זיך איין, ער פרובירט, ממש ער רעדט נישט. און פלוצלינג פאלט ער דורך. ער ווערט מוראדיג צובראכן, ווייל ער האט דאך ממש געהאט מסירות נפש.

די זעלבע זאך ביי שמירת עינים. יעדן ענין וואס א מענטש ארבעט אויף זיך, קען ער אמאל ווערן צובראכן ווען ער זעט אז ער קומט נישט אן. אבער אמאל איז דא, אז דאס נישט אנקומען איז אליין א הצלחה.

דאס איז דער תכלית וואס א מענטש דארף אלץ געדענקען. דער גאנצער מושג פון טונקלקייט מיט ליכטיגקייט, ירידות מיט עליות, איז נאר דא אויף דער וועלט. דער רבונו של עולם האט גענוג מלאכים. א מלאך האט נישט קיין נסיונות, ער זינדיגט נישט, ער פאלט נישט דורך, ער טוט נישט תשובה. ער האט אייביג השגות אלקות, יעדעס מאל די זעלבע זאך. דאס האט דער רבונו של עולם גענוג. דער רבונו של עולם ויל א מענטש וואס פאלט דורך, און ער

הייבט אן נאכאמאל, און ער הייבט אן נאכאמאל.

די נקודה איז: ווי כאפט זיך דער מענטש צוריק?

איינער פון די צדיקים האט געגעבן א משל. עס איז געווען א מיליטער, און מען האט געוואלט וויסן וועלכן סאלדאט קען מען העכערן אין ראנג. מען האט אים געגומען און ארויפגעזעצט אויף א ווילדן פערד. דער פערד איז געווען אזוי ווילד, אז עס איז נישט געווען מעגליך פאר דעם סאלדאט צו קאנטראלירן דעם פערד, און דער פערד האט אים אראפגעטראסקעט. מען האט אים נאך אנגעטון שטעכעדיגע אייזערנע בגדים, כדי אז ווען ער פאלט אראפ זאל ער זיך גוט צושניידן.

ווען ער איז אראפגעפאלן אויף דער ערד, האט מען געזען ווי לאנג ער וואלגערט זיך. אויב ער וואלגערט זיך צו לאנג, האט מען געזען אז ער איז נישט פון די חברה וואס קענען נעמען אויף זיך אחריות פאר סאלדאטן. אבער אויב ער האט זיך גלייך צוזאמגענומען טראץ די ווייטאגן, און ער איז ווייטער אנגעגאנגען, אים האט מען געהעכערט אין ראנג.

דער נמשל איז פשוט. דער רבונו של עולם האט אונז אראפגעשיקט אהער. מיר זענען אין א מלחמה. מען כאפט מכות, מען שיסט, מען ווערט פארוואונדעט. עס געלונגט נישט אייביג. מען פאלט דורך, מען מאכט זיך א קבלה: 'איך נעם זיך נאכאמאל אונטער, איך נעם זיך נאכאמאל אונטער'. ס'גייט נישט, איך פאל נאכאמאל דורך.

דאס וואס איך פאל דורך, דאס איז איין זאך, אבער ווי גיי איך פון דארט ווייטער? מען וויל זען ווי לאנג עס נעמט מיר זיך צוזאמצונעמען. דאס איז די עבודה. א מענטש דארף זיך צוזאמנעמען.

אין דער וואכעדיגער סדרה זענען דא גרויסע השפעות. דער הייליגער ריבניצער רבי, ר' חיים זאנוויל בן ר' משה, האט יעדן דאנערשטאג ביינאכט גערעדט פון ר' שלום שכנא פון פראהבישט. דער אייבערשטער זאל העלפן אז די השפעות פון די וואך זאלן אנקומען צו יעדן איינעם אין שטוב, און מען זאל האבן א גוטן שבת.